

ΕΝΤΟΜΑ ΑΝΘΟΚΗΤΡΕΥΤΙΚΩΝ- ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ- ΔΙΑΦΟΡΑ

Χρήστος Γ. Αθανασίου

Κ. Ζάρπας

ΕΝΤΟΜΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

• **Κύριοι και Δευτερεύοντες εχθροί**

Tuta absoluta (Lepidoptera: Gelechiidae):

τούτα

Lyriomyza trifolii (Diptera: Agromyzidae):

λυριόμυζα, φιδάκι

Trialeurodes vaporariorum, *Bemisia tabaci* (Hemiptera: Aleyrodidae):

Αλευρώδης (-δεις)

Άλλοι εχθροί (αναφέρθηκαν στις προηγούμενες καλλιέργειες)

Tuta absoluta (Lepidoptera: Gelechiidae)

τούτα

- Τομάτα και άλλα Solanaceae (πιπεριά, πατάτα, μελιτζάνα και αυτοφυή)
- Πολλές γενεές το έτος (10-12)
- Τέλειο: Μήκος 3-5 mm, με τεφρό χρώμα
- Προνύμφη: μέχρι 1 cm, κίτρινο-πράσινο σώμα, με χαρακτηριστική διακοπτόμενη «γραμμή» μετά την κεφαλή
- Νύμφη (πλαγγών): καστανή, 1 cm

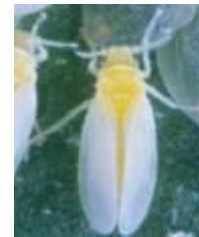

Trialeurodes vaporariorum (Hemiptera: Aleurodidae)

κν. Αλευρώδης

- Πολυφάγο: βαμβάκι, καπνός, λαχανοκομικά, αυτοφυή
- Ακμαίο: 1-1.4 mm, σώμα καλύπτεται από λευκές πτέρυγες
- Νύμφη: 1 mm, ελλειψοειδής (ημι) διαφανής

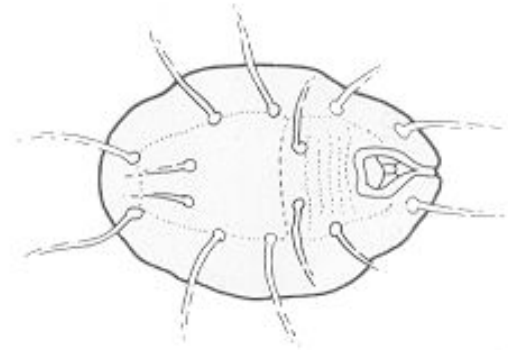
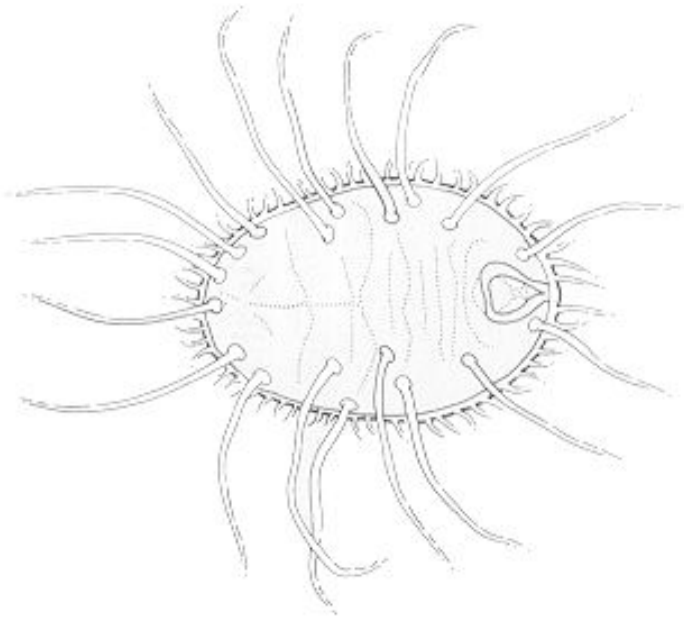

Δύο αλευρώδεις:

- *Trialeurodes vaporariorum*

- *Bemisia tabaci*

Δύο αλευρώδεις:

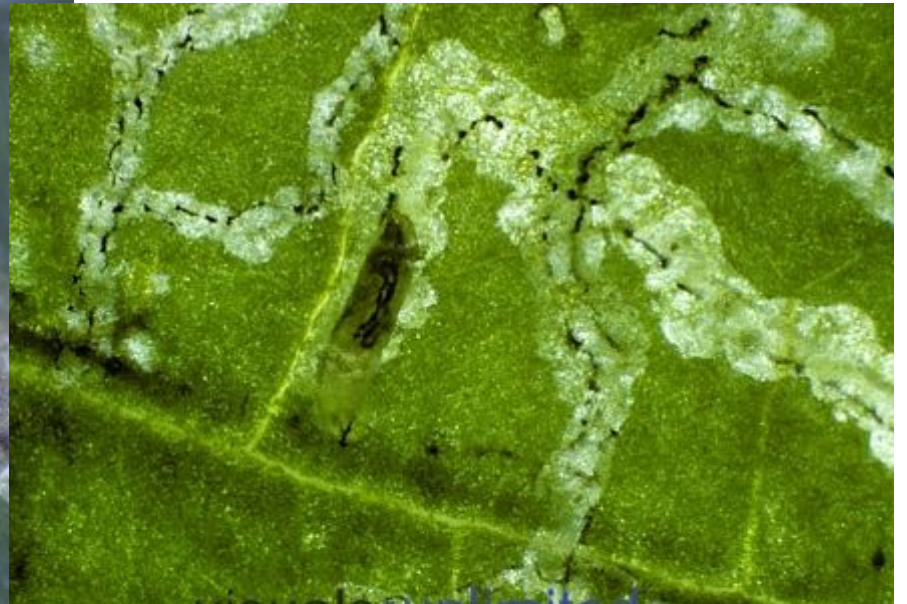
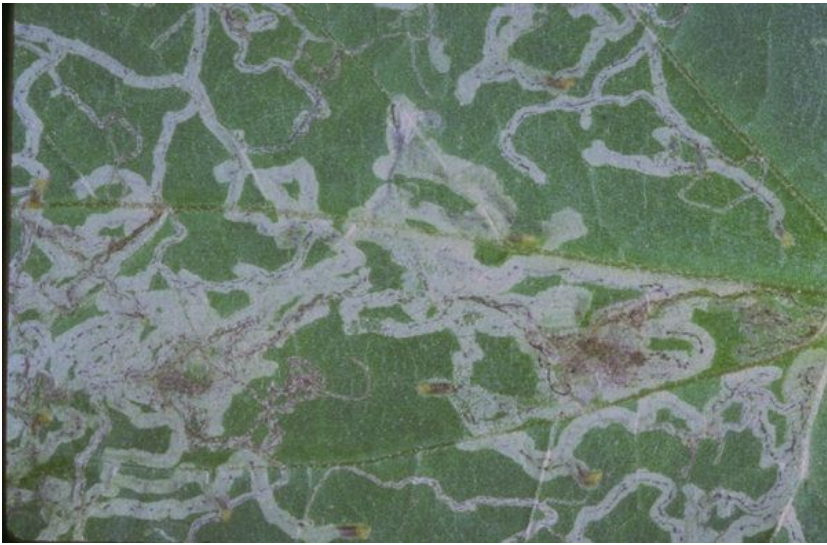

Lyriomyza trifolii (Diptera: Agromyzidae)

λυριόμυζα, φιδάκι, σιδηρόδρομος

- ➔ Εξαιρετικά πολυφάγο, κυρίως σε:
  - ✦ Solanaceae
  - ✦ Asteraceae
  - ✦ πολλά αυτοφυή διαφόρων οικογ.
- ➔ Τέλειο: Μήκος 1.3-2.3 mm, κεφαλή, θυρεός και πόδες κίτρινα, υπόλοιπο σώμα καστανό
- ➔ Προνύμφη: ακέφαλη άποδη, λευκή-κίτρινη, μέχρι 3 mm
- ➔ Προσβάλλει ως φυλλορύκτης, κάνοντας στοές στα φύλλα
- ➔ Μειώνει τη φωτοσυνθετική δραστηριότητα
- ➔ Σύντομος βιολογικός κύκλος (1-2 εβδ.) πολλές γενεές το έτος, νύμφωση στο έδαφος

Lyriomyza

Tuta

ΕΝΤΟΜΑ ΠΕΥΚΗΣ (αστικού πρασίνου)

- *Κύριοι εχθροί*

Thaumetopoea pityocampa (Lepidoptera:

Thaumetopoeidae):

κάμπια της πεύκης

Marchalina hellenica (Hemiptera: Margarodidae):

βαμβακάδα, βαμβακίαση

Thaumetopoea pityocampa (Lepidoptera: Thaumetopoeidae)

κάμπια της πεύκης «Λιτανεύουσα»

- ➔ *Pinus* (χαλέπειος, δασική, κουκουναριά, μαύρη, τραχεία)
- ➔ Τέλειο: Μήκος 3-4 cm, με υπόλευκες πρόσθιες πτέρυγες με γραμμές
- ➔ Προνύμφη: μέχρι 5 cm, κίτρινο-μαύρο, με χαρακτηριστικούς θυσσάνους τριχών (εκτόξευση-κνησμός)

Marchalina hellenica (Hemiptera: Margarodidae)

βαμβακάδα της πεύκης, βαμβακίαση ή «εργάτης»

- ➔ Πεύκη
- ➔ Τέλειο: Μήκος 1.5-3.5 mm, κίτρινο, καλυμμένο με άφθονα κηρώδη νημάτια
- ➔ παρθενογενετικό
- ➔ Εκκρίνει άφθονο μελίτωμα (και καπνιά)
- ➔ Μυζεί τους κλάδους και προκαλεί ξηρανση
- ➔ «Ωφέλιμο» για τη μελισσοκομία
- ➔ Ρυπογόνο (λόγω μελιτώματος) στο αστικό πράσινο

ΕΝΤΟΜΑ ΦΟΙΝΙΚΟΕΙΔΩΝ (αστικού πρασίνου)

- **Κύριοι εχθροί**

Rhynchophorus ferrugineus (Coleoptera:
Curculionidae):

ρυγχοφόρος ή σκαθάρι του φοίνικα

Διάφορα μυζητικά είδη

Rhynchophorus ferrugineus (Coleoptera: Curculionidae)

ρυγχοφόρος ή σκαθάρι του φοίνικα

- Φοινικοειδή
- Τέλειο: Μήκος 3-4 cm, με κόκκινο-καστανό χρώμα, ρύγχος κηλίδες στο πρόνωτο
- Προνύμφη: υπόλευκη (αρχικά)-καστανή (αργότερα), μέχρι 5 cm, ευκέφαλη, άποδη
- Διαπιστώθηκε για πρώτη φορά στην Κρήτη το 2005 (φοίνικες από Αίγυπτο)

ΕΝΤΟΜΑ ΣΥΚΙΑΣ

- **Κύριοι εχθροί**

Homotoma ficus (Homoptera: Psyllidae)

ψύλλα της συκιάς

Ceratitis capitata (Diptera: Tephritidae)

μύγα της Μεσογείου

- **Δευτερεύοντες εχθροί**

Blastophaga psenes (Hymenoptera: Agaonidae)

ψήνας

Ceroplastes rusci (Homoptera: Coccidae)

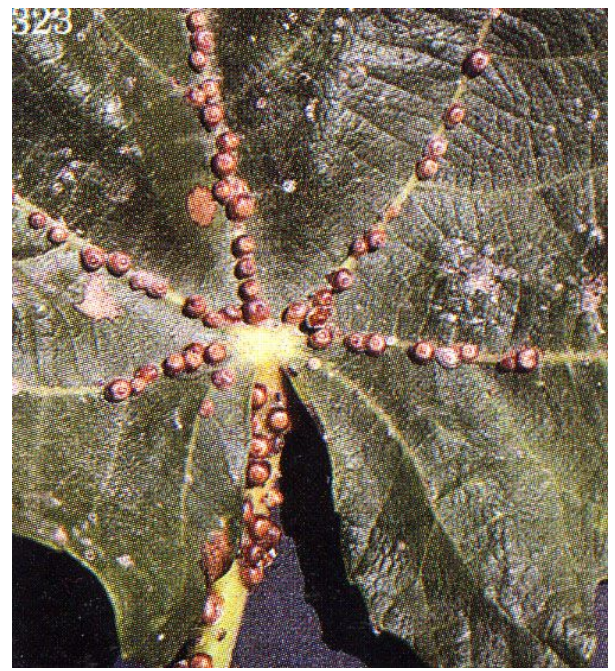
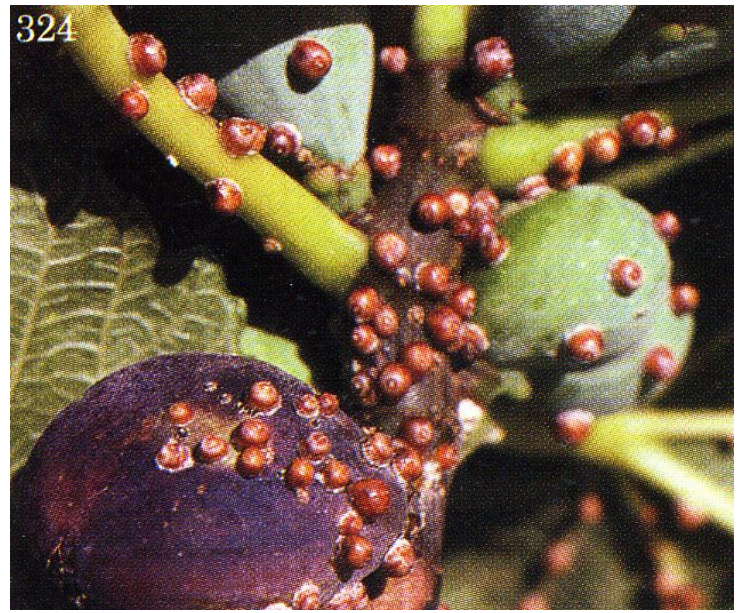
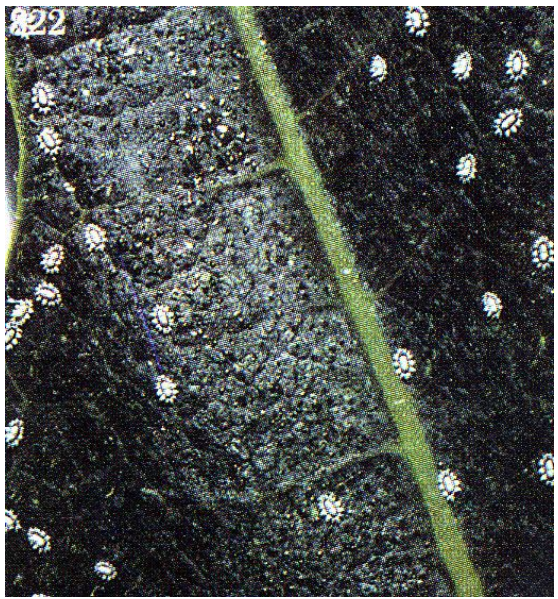
κηροπλάστης ή ψώρα της συκιάς

άλλα (φυλλοφάγα κα) είδη

Ceroplastes rusci (Hemiptera: Coccoidea)

κηροπλάστης

- Πολυφάγο (αυτοφυή, δενδρώδη) >70 ξενιστές
- Το σώμα του θήλεος καλύπτεται από κερί (3-6 mm διάμετρος), σφαιρικό σχήμα, κοκκινωπό χρώμα
- Διαχειμάζει ως ακμαίο
- Έξοδος νεαρών νυμφών νωρίς την άνοιξη
- 2-3 γενεές/έτος
- Αναπτύσσει μεγάλους πληθυσμούς, καλύπτει τα φύλλα (ιδιαίτερα στις νευρώσεις), βλαστούς, καρπούς με μελίτωμα
- Ιδιαίτερη η σημασία του στη συκιά
- Καταπολέμηση (αν χρειαστεί) με fenitrothion, diazinon κ.α.

Homotoma ficus (Hemiptera: Psyllidae)

ψύλλα της συκιάς

- ➔ Ξενιστές: συκιά και αγριοσυκιά
- ➔ Ακμαίο: 3-5 mm, κιτρινοπράσινο-πράσινο. Νύμφη: κοντές πτέρυγες
- ➔ Μια γενεά το έτος
- ➔ Διαχειμάζει ως ωό στο οφθαλμούς
- ➔ Έξοδος νεαρών νυμφών νωρίς την άνοιξη, μυζούν οφθαλμούς, φύλλα (κυρίως στην κάτω επιφάνεια)
- ➔ Παρόμοιες ζημιές και καταπολέμηση με τα άλλα είδη ψύλλας

Πολυφάγα δασικά

- ***Lymantria dispar*** (Lepidoptera, Erebiidae)
Νέα κατάταξη: Noctuidae (2006), Erebiidae (2012)
  - Ευρωπαϊκό υποείδος: *L. dispar dispar*
- πουρνάρι, άλλα *Quercus*, κωνοφόρα, θάμνους κλπ
- larva: τρίχες αλλεργιογόνες

ΑΡΣ ΘΗΛ

Διάφορα κοκκοειδή αστικού πρασίνου

Icerya purchasi

Pulvinaria floccifera

Lepidosaphes spp.

Leucaspis riccae

Unaspis euonymi

Diabrotica virgifera
(Coleoptera, Chrysomelidae)
κν. «Διαβρώτικα»

Male

Female

5-6 mm, κίτρινο μαύρες ραβδώσεις, αρσενικό σκούρο

ωοτοκία καλοκαίρι, αβγό σε διάπαυση,
προνύμφες άνοιξη, Προσβολή ριζών –
ΠΛΑΓΙΑΣΜΑ ΦΥΤΟΥ

Drosophila suzukii (Diptera, Drosophilidae) κν. «κηλιδόπτερη δροσόφιλα»

Κερασιά, μούρα,
φράουλα, και
πολυφάγο
σαρκωδών φρούτων

Βιολογικός κύκλος
10 ημερών

15 γενιές

Θηλυκό: πριονωτός
ωοθέτης

Αρσενικό: σκούρα
κηλίδα στις πτέρυγες

Προσβολή ίδια με
Rhagoletis

